

EĞİTİM FAKÜLTESİNDE OKUYAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM AMAÇLI İNTERNET KULLANIMI ÖZ-YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ: Sakarya Üniversitesi Örneği¹

Murat TOPAL, Özcan Erkan AKGÜN

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, BÖTE Bölümü, Sakarya

İlk Kayıt Tarihi: 23.12.2013

Yayına Kabul Tarihi: 09.05.2014

Özet

Bu araştırma Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının düzeyini belirlemek amacıyla kesitsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları; cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, bilgisayar kullanım yılı, haftalık bilgisayar kullanım süresi, haftalık internet kullanım süresi, haftalık sosyal medya kullanım süresi, eğitimde interneti kullanabilme yeterliği, Fatih projesi teknolojilerini kullanma yeterliği ve mesleki yaşamlarında internetten eğitim amaçlı materyal bulma yeterliği değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar göstermiştir. Araştırma sonuçlarına göre genel olarak öğretmen adaylarının bilgisayar ve internetle ilgili doğrudan deneyimleri arttıkça eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları da artmaktadır. Ayrıca Fatih projesi ve öğretmen yeterlikleri dikkate alındığında bu algıların geliştirilmesine yönelik eğitimlerin verilmesi gerektiği bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim amaçlı internet kullanımı, Öz-Yeterlik, Öğretmen adayı.

INVESTIGATION OF EDUCATIONAL INTERNET USE SELF-EFFICACY PERCEPTIONS OF PROSPECTIVE TEACHERS ENROLLED AT A FACULTY OF EDUCATION: Sakarya University Sample

Abstract

This study was conducted in cross-sectional survey model in order to determine the level of self-efficacy perceptions towards educational internet use of the prospective teachers attending Faculty of Education at Sakarya University. The findings of the survey revealed significant

1. Bu çalışma ikinci yazarın danışmanlığında birinci yazarın tez çalışmasından yararlanılarak gerçekleştirilmiş ve tez çalışması SAÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenmiştir. Proje No: EBYLTEZ 2012-70-01-022.

differences between the self-efficacy perceptions of the prospective teachers on internet use for educational purposes and gender, the department being attended, the experience in using a computer, weekly computer usage duration, weekly internet usage duration, weekly social media usage duration, their opinions on their own competency of using internet for educational purposes, their opinions on their adequacy in using the technology in Fatih Project, and their opinions on their adequacy in using the internet to find educational materials in their professional life. In general, according to the findings as the direct experiences of prospective teachers towards computer and Internet-related skills increase, educational internet use self-efficacy perceptions increase as well. In addition, taken the FATİH project and teacher qualifications issues into consideration, solid professional development programs have emerged as a need to develop the perceptions of prospective teachers.

Keywords: *Educational Internet Use, Self-Efficacy, Prospective Teacher.*

1. Giriş

2009 yılında yapılan bir araştırmaya göre 1998'den 2008'e kadar bilgisayar, internet, televizyon, gazete, radyo vb. araçları kullanarak bilgi tüketimi için harcanan zaman her yıl, yılda %2.6 artmıştır (Global Information Industry Center, 2009). Bilgi tüketimini bu denli artıran en önemli unsurlardan birisi iletişim araçlarının kullanımının bugün ulaştığı düzeydir. Özellikle bilgisayar ve internet teknolojileri bilginin bu derece yayılmasında ve hızlı tüketilmesinde en önemli rolü üstlenmişlerdir. Bu etki günlük yaşamımızın birçok alanını etkilediği gibi eğitim anlayışlarını da etkilemektedir.

Çağımızda bireyler artık gittikçe dijitalleşen bir dünyanın içinde doğmakta ve büyümektedirler. Küçük yaşlarda bu dijital kültürün etkisinde kalan bireyler bu dijital araçları günlük yaşamlarında kullanmada, bu kültür içerisinde büyümeyen daha önceki kuşaklara kıyasla gittikçe daha fazla beceri kazanmakta hatta bu etki bireylerin gittikçe daha farklı düşünme süreçlerine sahip olmalarına neden olmaktadır (Prensky, 2001b; McCoy, 2010). Prensky (2001a) bireyleri eğitmek için tasarlanan bugünkü eğitim sistemlerinin, günümüz öğrencilerine hitap etmediğini, günümüz öğrencilerinin eğitim ihtiyaçlarının değiştiğini ifade etmektedir. Dijital teknolojilerin hayatımızdaki yoğunluğunun artması, günlük yaşamda ve birçok meslek alanında bu teknolojileri kullanmada ve yararlanmada yetkin bireylere ihtiyaç duyulmasına neden olmaktadır. Bu teknolojilerin ve bilginin dinamik yapısı, söz konusu teknolojileri ve bilgiyi kullanmada bireylerin aynı dinamikliği yakalamasını gerektirmektedir (Akkoynlu, Yılmaz Soylu ve Çağlar, 2010; Çoklar ve Odabaşı, 2009).

Çağımızın dinamik yapısına ayak uydurabilmek için bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmak, bu teknolojileri günlük yaşamımızın ve eğitim anlayışlarımızın bir parçası haline getirmek, bu teknolojilerden yararlanarak çağa ayak uydurabilmek için eğitim yöneticileri ve öğretmenlere önemli görevler düşmektedir (ISTE, 2008). NETs-Teachers, yani öğretmenler için ulusal eğitim teknolojileri standartları uluslararası kabul gören yaygın bir öğretmen yeterliği olarak görülmekte ve eğitimcilerin gerek sınıf

İçerik, gerek sınıf dışı ortamlarda öğrenenlerin yaratıcılıklarına, mesleki ve profesyonel gelişimlerine katkıda bulunabilecek beceri, nitelik ve nitelikli bilgileri ifade etmektedir (ISTE, 2008). Ayrıca, ülkemizde de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen öğretmen yeterliklerinde teknoloji ve bu teknolojileri etkin kullanabilme, kullanımını sağlayabilme ile ilgili yeterliklere yer verilmektedir (ISTE, 2008; MEB, 2013).

Ülkemizde son zamanlarda Fatih projesi ile birlikte eğitimde teknolojik iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim sistemimize dâhil edilmesi öğretmenlerin bu teknolojileri yeterli düzeyde kullanması ile gerçekleştirilebilir (Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu, 2011). Ayrıca bu teknolojiler öğretmenlerin görevlerinde kolaylıklar sağlayarak öğrenenlerin yaratıcılıklarını geliştirmelerini sağlayabilir niteliktedir (Kirschner ve Wopereis, 2003). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim amaçlı kullanımı için eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları önemli bir unsur olarak görülmektedir (Şahin, 2009). İnternet aracılığı ile birçok imkânâ sahip olunmasına rağmen çeşitli nedenlerden ötürü bireyler interneti istenilen veya gereken düzeyde kullanamamaktadır. Bu sebeplerden biri de bireylerin bilişim teknolojilerini ve interneti eğitim amaçlı kullanmalarına yönelik öz-yeterlik algılarının düşük olmasıdır.

Öz-yeterlik algıları, bireyin bir davranışı, işi ya da öğrenme görevini gerçekleştirip-gerçekleştiremeyeceğinden bağımsızdır ve bireyin eyleme geçmeden önce kendini konu ile ilgili ne kadar yeterli gördüğü ile ilgilidir (Bandura, 1997). Bu nedenle, hem eyleme başlayıp-başlamamasını, hem de eylemin gerçekleştirilmesi sürecindeki performansını ve eylemin sonucunu etkilemektedir (Pajares, 2006). Öz-yeterlik algıları bireylerin becerileri değil, becerileri ile ilgili yeterlik algılarıdır ve bireylerin bir işi, davranışı veya durumu gerçekleştirmesini sağlayacak niteliklere sahip olmasından bağımsız olarak işin, davranışın veya durumun sonucunu etkileyebilmektedir (Zimmerman, 1995). Bireylerin belirli bir işle ilgili yüksek öz-yeterlik algısına sahip olmaları bireylerin söz konusu işi başarmada ısrarcı olacağı, kendine güveneceği ve başarısızlıklardan genel olarak az etkileneceği anlamına gelmektedir (Bandura, 1997). Diğer yandan bireylerin belirli bir işle ilgili öz-yeterlik algılarının düşük olması ise, bireylerin söz konusu işi başarmada az çaba harcayacağı, kendi becerilerine yeteri kadar güvenmeyeceği ve başarısızlıklar karşısında hemen vazgeçebileceği anlamına gelmektedir (Bandura, 1997). Birçok alanda olduğu gibi bilişim teknolojilerinin öğretilmesi ve kullanılması alanında da öz-yeterlik algıları dikkate alınması gereken önemli bir değişkendir (Akgün, 2008). Alan yazında bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili bilgisayar, internet, bilgi okur-yazarlığı öz-yeterlik algılarına yönelik çalışmalar bulunmaktadır. Alan yazında bireylerin eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarını çeşitli demografik özelliklere göre inceleyen tarama ve betimsel modellerde yürütülmüş çalışmalar gerçekleştirilmiştir (Eroğlu, Ünlü, Eroğlu ve Yılmaz, 2011; Baş 2011; Yenilmez, Turğut, Anapa ve Ersoy; 2011; Tuncer ve Aytaç, 2012).. Bu çalışmalar araştırma kapsamında belirlenen kitlenin var olan durumunu ortaya koymaktadır ve öz-yeterlik algısı geliştirmeye yönelik herhangi bir uygulama

gerçekleştirmemişlerdir.

Eroğlu, Ünlü, Eroğlu ve Yılmaz (2011) gerçekleştirdikleri çalışmada Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni ve öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik algılarını incelemişler ve genel olarak beden eğitimi öğretmenlerinin ve beden eğitimi öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik algılarının yüksek olduğu ifade edilmişlerdir. Ayrıca beden eğitimi öğretmeni ve öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik öz-yeterlik algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı; cinsiyet değişkeni açısından yapılan karşılaştırmada ise anlamlı bir farklılığın olmadığı belirtilmiştir.

Baş (2011) ilköğretim öğretmenlerinin eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik algılarına yönelik gerçekleştirdiği tarama çalışmasında, ilköğretim öğretmenlerinin “oldukça yeterli” düzeyde eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik algısına sahip oldukları ve öğretmenlerin eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik algılarının cinsiyete, mesleki kıdeme ve eğitim durumuna göre anlamlı farklılık gösterdiği belirtilmiştir. Katılımcıların eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik algıları cinsiyete göre kadınların lehine, kıdeme göre 5 yıldan az kıdeme sahip öğretmenlerin 5 yıldan fazla kıdeme sahip olanlara göre daha yüksek ve eğitim durumuna göre lisansüstü mezunu öğretmenlerin lisans ve yüksekokul mezunu öğretmenlere kıyasla daha yüksek öz-yeterlik algısına sahip oldukları ifade etmiştir.

Yenilmez, Turğut, Anapa ve Ersoy (2011) ilköğretim matematik öğretmeni adaylarının eğitsel internet kullanıma yönelik öz-yeterlik algılarını inceleyen betimsel çalışmalarında, ilköğretim matematik öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik algılarının, sınıfa ve akademik ortalamaya göre anlamlı bir farklılık göstermediği; cinsiyete, bilgisayar başarısına ve kişisel bilgisayar sahipliğine göre anlamlı farklılık gösterdiği ifade etmişlerdir. Bu anlamlı farklılıklar cinsiyete göre erkeklerin lehine, bilgisayar başarısına göre notu AA olanların lehine ve kişisel bilgisayar sahibi olanların lehinedir. Ayrıca, genel olarak araştırmaya katılan bireylerin internet kullanım süresi arttıkça, eğitsel internet kullanım öz-yeterlik algılarının da arttığı belirtilmiştir.

Tuncer ve Aytaç (2012) gerçekleştirdikleri tarama çalışmasında sınıf öğretmeni adaylarının eğitsel internet kullanımlarına yönelik öz-yeterlik algılarını araştırmışlardır. Araştırma bulgularına göre, sınıf öğretmeni adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik öz-yeterlik algılarının cinsiyet ve kişisel bilgisayara sahip olma durumuna göre anlamlı farklılık göstermediği; öğrenim türü, internet kullanma süresi, öğrenim görülen sınıf ve internete bağlanma ortamına göre anlamlı farklılık gösterdiği ifade edilmiştir. Bu anlamlı farklılıkların öğrenim türüne göre birinci öğretimlerin lehine, internet kullanım süresine göre 4 yıl ve daha fazla kullananlar ile 3 yıl ve daha az kullananlar arasında 4 yıldan fazla kullananların lehine, öğrenim görülen sınıf arttıkça öz-yeterlik algısının arttığı ve tüm ortamlardan internete bağlananlarla ev ve okuldan internete bağlananlar arasında tüm ortamlardan bağlananların lehine, internet kafeden

bağlananlarla evden bağlananlar arasında internet kafeden bağlananların lehine olduğunu belirtmişlerdir.

İnternetin bilgi ve iletişim teknolojileri için kilit rolü dikkate alındığında (Kirschner ve Wopereis, 2003) eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları gerek Fatih projesi gerekse öğretmen yeterlikleri açısından önemli görülmektedir. Öte yandan bilgisayar ve internet ile ilgili öz-yeterliklerinin artması bireylerin bu becerileri deneyimleme süreleri ile doğru orantılıdır (Brinkerhoff, 2006; Compeau ve Higgins, 1995a). Çünkü öz-yeterlik algıları dinamik bir yapıya sahiptir ve konu ile ilgili doğrudan deneyim sağlayan çeşitli eğitimlerle artırılabilir (Torkzadeh, Pflughoeft ve Hall, 1999). Eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının geliştirilmesi gerek FATİH projesi ve gerek çağın gerektirdiği nitelikte öğretmenler yetiştirmek için önemli görülmektedir. Ayrıca eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının bilgisayar ve internet kullanımı becerilerinin işe koşulmasıyla geliştirilebilecek bir özellik olduğu söylenebilir. Bu özelliği geliştirmek için yapılacak çalışmalara başlamadan önce var olan durumun ortaya konması için yapılacak araştırmalara ihtiyaç vardır.

Bu araştırma eğitim fakültesi öğretmen adaylarının gelecekte görev alacakları öğrenme ortamlarında mesleki yeterliklerini daha etkili bir şekilde kullanabilmeleri için internet kaynaklarının eğitim amaçlı etkin kullanılmasına yönelik öz-yeterlik algılarını farklı değişkenler açısından incelemeyi hedeflemektedir. Bu öz-yeterlik algılarının tüm öğretmenlerde yüksek düzeyde olması beklendiği, yerel ve uluslararası (MEB, 2013; ISTE, 2008) öğretmen yeterlikleri dikkate alındığında görülmektedir. Bu nedenle araştırma güncel ve gerekli bir çalışmadır.

1.1 Amaç

Araştırmanın amacı Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde dördüncü sınıfta okuyan öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının genel durumunu ve bu algıların hangi değişkenlerden etkilendiğini incelemektir. Bu kapsamda ele alınan değişkenler; cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, bilgisayar kullanma süresi (yıl), haftalık bilgisayar kullanma süresi (saat), haftalık internet kullanma süresi (saat), haftalık sosyal medya kullanım süresi (saat), öğretmenlik uygulamasında ders anlatmak için hazırlanırken bilişim teknolojilerinden yararlanıp yararlanmalarını, interneti eğitimde kullanmak için yeterli düzeyde eğitim alıp almadıklarına yönelik düşünceleri, FATİH projesi teknolojilerini kullanma konusunda yeterli olup olmadıklarına yönelik düşünceleri, öğretmen olduklarında internetten derslerine yönelik kaynak ve materyaller bulmada yeterli olup olmadıkları değişkenlerdir.

2. Yöntem

Bu çalışma belirlenmiş bir kitleden veri toplayarak kitlenin özelliklerini ortaya koymaya yöneliktir. Bu nedenle araştırmanın modeli kesitsel tarama modeli olarak belirlenmiştir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012).

2.1 Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evreni Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi birinci öğretim son sınıfta okuyan 572 öğretmen adaydır. Örneklem alınmasında tüm programlardan öğretmen adaylarının olması hedeflenmiştir. Gönüllü katılım istendiğinden ve katılmak isteyen hiçbir katılımcı dışında bırakılmadığından dolayı kolay örnekleme yolu kullanılmıştır. Örneklem bölümlere göre dağılımı şu şekildedir: İlköğretim Matematik Öğretmenliği (İMÖ) 34, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği (SBÖ) 37, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği (BÖTE) 48, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR) 64, Fen Bilgisi Öğretmenliği (FBÖ) 65, Türkçe Öğretmenliği (TRÖ) 34, Sınıf Öğretmenliği (SNÖ) 45, Zihinsel Engelliler Öğretmenliği (ZEÖ) 43 olmak üzere toplam 370 öğretmen adayını örnekleme oluşturmaktadır.

2.2 Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak Şahin (2009) tarafından geliştirilen Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik İnancı Ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Ölçeği kullanmak için gerekli izin Şahin'den (2009) eposta yoluyla alınmıştır. Ölçek 5'li Likert tipindedir. Ölçeğin Şahin (2009) tarafından hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0.96'dır. Bu çalışmada Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı yeniden hesaplanmış ve 0.97 olarak bulunmuştur. Öğrenciler ölçekten en düşük 28 en yüksek 140 puan alabilmektedir. Bu ölçeğe ayrıca kişisel bilgi formu eklenmiştir. Kişisel bilgi formu öğretmen adaylarının; cinsiyet, öğrenim gördüğü program, bilgisayar kullanma deneyimi, kişisel bilgisayar sahipliği, haftalık bilgisayar kullanım süresi, internet bağlantısı sahipliği, haftalık internet kullanım süresi, sosyal medya kullanıp kullanmadıkları, haftalık sosyal medya kullanım süresi gibi demografik özelliklerine yönelik sorular bulunmaktadır.

2.3 Analiz

Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik İnancı Ölçeği puanları ile cinsiyet ve interneti eğitimde kullanabilme ile ilgili yeterli eğitim alıp almadıklarına yönelik düşünceleri arasında anlamlı ilişki olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz örneklem t (Independent-Samples t Test) testi kullanılmıştır. Ayrıca hangi bölümlerin interneti etkili kullanabilme ile ilgili yeterli eğitim alıp almadıklarını belirlemek için iki değişken için kay-kare testi uygulanmıştır.

Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik İnancı Ölçeği puanları ile öğrenim görülen bölüm, bilgisayar kullanma yılı, haftalık bilgisayar kullanma süresi, haftalık internet kullanma süresi, haftalık sosyal medya kullanma süresi, FATİH projesi teknolojilerini kullanmada yeterli olup olmadıklarına yönelik düşünceleri arasında anlamlı ilişki olup olmadığını belirlemek için ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) kullanılmıştır.

Eğitsel İnternet Kullanım Öz-yeterlik İnancı Ölçeği puanları ile öğretmen olduk-

larında internette derslerine yönelik kaynak ve materyaller bulma açısından yeterli olup olmadıklarına yönelik düşünceleri arasında anlamlı ilişki olup olmadığını belirlemek için Kruskal Wallis H-Testi ve Mann Whitney U-Testi kullanılmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

Elde edilen öz-yeterlik algısı puanları analiz edildiğinde, öğretmen adaylarının genel ortalaması $\bar{X}=96.96$ ve standart sapması $S=21.91$ 'dir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 28 ve en yüksek puan 140'dır. Ölçeğin orta noktasına göre alınabilecek puan ise 84'tür. Araştırma sonuçlarına göre çalışmaya katılan 370 öğretmen adayının Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları algı düzeylerinin genel olarak orta düzeye yakın ve orta ile iyi düzeylerinin arasında olduğu ifade edilebilir.

Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algılarının cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği t testi ile incelenmiştir (Bkz. Tablo 1).

Tablo 1. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p	η^2
Kadın	255	94.26	22.78	367	-3.69	0.00	0.03
Erkek	114	103.23	23.13				

Tablo 1'de görüldüğü gibi, eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($t(367) = -3.69, p < .05$). Erkek öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algıları puan ortalamaları ($\bar{X}\bar{X}=103.23$), kadın öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algıları puan ortalamalarından ($\bar{X}\bar{X}=94.26$) daha yüksektir. η^2 , yani etki büyüklüğü için hesaplanan değer .03'dür. Bu değer .06'dan küçük olduğu için etki büyüklüğü düşük seviyededir (Green ve Salkind, 2008). Yani kadın ve erkek öğrenciler arasında erkeklerin öz-yeterlik algılarının daha yüksek olduğu ama pratik anlamda bu farklılığın çok dikkate değer olmadığı söylenebilir.

Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüme göre eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algılarının anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi ile incelenmiştir (Bkz. Tablo 3). Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının bölmelere göre dağılımı ile ilgili betimsel istatistikler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Öğrenim Görülen Bölüm	N	$\bar{X}$	S
İMÖ	34	96.11	24.58
SBÖ	37	99.40	21.05
BÖTE	48	106.43	20.20
PDR	64	99.40	22.12
FBÖ	64	98.29	19.15
TRÖ	34	88.35	21.12
SNÖ	45	94.77	22.88
ZEÖ	43	88.44	21.32

Tablo 2’de yer alan betimsel istatistiklere göre en yüksek puan ortalaması BÖTE bölümüne, en düşük puan ortalamaları ZEÖ ve TRÖ bölümlerine aittir.

Tablo 3. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Öğrenim Görülen Bölüme Göre ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p Anlamlı Fark	η^2
Gruplararası	10908.319	7	1558.331	3.393	.002	0.06
Gruplarıçi	166269.292	362	459.307		BÖTE>TRÖ, BÖTE>ZEÖ	
Toplam	177177.611	369				

Tablo 3’de yer alan analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları ölçek puanları öğrenim görülen bölüm bakımından anlamlı farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılık olduğunu anlamak için Tukey testi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre BÖTE ile TRÖ ve BÖTE ile ZEÖ arasında BÖTE lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Etki büyüklüğü için hesaplanan değer .06 dir. Bu değer .06 ve .14 aralığında olduğu için etki büyüklüğünün orta seviyede olduğu söylenebilir (Green ve Salkind, 2008). Bu bulgu öz-yeterlik algılarının gelişmesine neden olan etkenlerden birinin doğrudan deneyimler olması (Bandura, 1997) ve BÖTE bölümü öğrencilerinin eğitim teknolojileriyle ilgili eğitim almaları nedeniyle beklendik bir bulgudur. Hatta BÖTE de okuyan öğrencilerin öz-yeterlik algılarının sadece TRÖ ve ZEÖ de okuyan öğrencilerin algılarının BÖTE öğrencileri ile istatistiki olarak aynı olduğunu göstermektedir.

Öğretmen adaylarının bilgisayar kullanım yılına göre eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algılarının farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi ile bakılmıştır (Bkz. Tablo 5). Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının bilgisayar kullanım yıllarına göre dağılımı ile ilgili betimsel istatistikler Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Bilgisayar Kullanım Yılı	N	$\bar{X}$	S
1-5 Yıl	60	85.60	19.91
6-7 Yıl	58	98.91	19.81
8-9 Yıl	89	96.91	21.11
10 Yıl	273	104.33	22.08
11 Yıl ve üzeri	56	105.01	21.30

Tablo 4’de yer alan betimsel istatistiklere göre en yüksek puan ortalaması 11 yıl ve üzeri bilgisayar kullananlara, en düşük puan ortalaması 5 yıl ve daha az bilgisayar kullananlara aittir.

Tablo 5. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Bilgisayar Kullanma Yılına Göre ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark	η^2
Gruplararası	15014.661	4	3753.665	8.564	.000	Diğer tüm gruplar >1-5 Yıl.	0.09
Gruplariçi	144643.232	330	438.313				
Toplam	159657.893	334					

Tablo 5’de yer alan analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları bilgisayar kullanma yılları bakımından anlamlı farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılık olduğunu anlamak için Tukey testi yapılmıştır. Diğer tüm gruplar ile 1-5 yıl bilgisayar kullanma süresi olan öğretmen adayları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu bulgu öğrencilerin bilgisayar ile tanışma süresi arttıkça öz-yeterlik algılarının arttığını ancak 5 yıldan sonra bu artışın anlamlı farklılığa sahip olmadığını göstermektedir. Ayrıca deneyimin öz-yeterlik algılarını artırdığı (Bandura, 1997) dikkate alındığında alan yazın ile paralellik göstermektedir.

Öğretmen adaylarının haftalık bilgisayar kullanım süresine göre eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algılarının farklılık gösterip göstermediğine ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi ile bakılmıştır (Bkz. Tablo 7). Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının haftalık bilgisayar kullanım sürelerine göre dağılımı ile ilgili betimsel istatistikler Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Haftalık Bilgisayar Kullanım Süresi	N	$\bar{X}$	S
0-3 Saat	76	90.21	22.77
4-7 Saat	81	93.44	21.39
8-13 Saat	64	96.29	22.38
14-21 Saat	71	99.25	20.97
22 Saat ve üzeri	69	107.24	18.48

Tablo 6’da yer alan analiz sonuçlarında en yüksek puan ortalaması 22 saat ve üzeri haftalık bilgisayar kullananlara, en düşük puan ortalaması 3 saat ve daha az haftalık bilgisayar kullananlara aittir.

Tablo 7. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Haftalık Bilgisayar Kullanım Süresine Göre ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark	η^2
Gruplarasası	12162.863	4	3040.716	6.719	.000	22 saat ve üzeri > 0-3 Saat, 22	0.07
Gruplariçi	161110.239	356	452.557			saat ve üzeri > 4-7 saat	
Toplam	173273.102	360					

Tablo 7’de yer alan analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları anlamlı farklılık göstermektedir. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılık olduğunu belirlemek için yapılan Tukey testi sonuçlarına göre 22 saat ve üzeri haftalık bilgisayar kullanım süresi olan ile 0-3 saat ve 4-7 saat haftalık bilgisayar kullanım süresi olan öğretmen adaylarından 22 saat ve üzeri kullananların lehine anlamlı farklılık göstermektedir. Etki büyüklüğü için hesaplanan değer .07 dir. Bu değer .06 ve .14 aralığında olduğu için etki büyüklüğünün orta seviyede olduğu söylenebilir (Green ve Salkind, 2008). Bu bulgu günde ortalama 3 saatten fazla bilgisayar kullananların öz-yeterlik algılarının kullanmayanlara göre daha yüksek olduğunu göstermektedir. Önceki bulgularla bu bulgu birlikte yorumlandığında öz-yeterlik algılarının gelişimi için öğretmen adaylarının bilgisayar sahibi olmalarının katkı sağlayabileceği söylenebilir.

Öğretmen adaylarının haftalık internet kullanım süresinin eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algılarını etkileyip etkilemediği ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi ile incelenmiştir (Bkz. Tablo 9). Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının haftalık internet kullanım sürelerine göre dağılımı ile ilgili betimsel istatistikler Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Haftalık İnternet Kullanım Süresi	N	$\bar{X}$	S
0-1 Saat	45	92.26	26.65
2-3 Saat	51	87.21	19.18
4-5 Saat	47	98.48	21.68
6-8 Saat	43	92.51	21.02
10-11Saat	45	96.43	21.52
12-19 Saat	39	100.02	18.22
20-28 Saat	47	104.53	19.31
29 Saat ve üzeri	45	107.86	18.75

Tablo 8’de yer alan analiz sonuçlarında en yüksek puan ortalaması 29 saat ve üzeri haftalık internet kullananlara, en düşük puan ortalaması 2-3 saat haftalık internet kullananlara aittir.

Tablo 9. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Haftalık İnternet Kullanım Süresine Göre ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark	η^2
Gruplararası	15184.154	7	2169.165	4.938	.000	29 saat ve üzeri > 0-1 saat, 29 saat ve üzeri > 2-3 saat, 29 saat ve üzeri > 6-8 saat, 20-28 saat > 2-3 saat.	0.08
Gruplariçi	155060.588	353	439.265				
Toplam	170244.742	360					

Tablo 9’da yer alan analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının haftalık internet kullanım süresi bakımından anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılık olduğunu anlamak için Tukey testi sonuçlarına göre 29 saat ve üzeri kullananlar 0-1 saat, 2-3 saat ve 6-8 saat kullananlardan; 20-28 saat kullananlar 2-3 saat kullananlardan anlamlı olarak farklıdır. Etki büyüklüğü için hesaplanan değer .08 dir. Bu değer .06 ve .14 aralığında olduğu için etki büyüklüğü orta seviyededir (Green ve Salkind, 2008). Bu bulgu öğrencilerin internet kullanma süreleri arttıkça öz-yeterlik algılarının arttığını ve alan yazında belirtildiği gibi doğrudan deneyimlerin (Bandura, 1997) öz-yeterlik algılarının artırdığını göstermektedir.

Öğretmen adaylarının haftalık sosyal ağ kullanım süresinin eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algılarında anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığı ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi kullanılarak incelenmiştir (Bkz. Tablo

11). Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının haftalık sosyal ağ kullanım sürelerine göre dağılımı ile ilgili betimsel istatistikler Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Haftalık Sosyal Ağ Kullanım Süresi	N	$\bar{X}$	S
0-1 Saat	76	91.43	26.00
2-3 Saat	62	94.16	18.90
4-7 Saat	77	97.00	19.87
8-13 Saat	64	100.28	20.24
14 ve üzeri saat	67	104.47	19.39

Tablo 10’da yer alan analiz sonuçlarında en yüksek puan ortalaması 14 saat ve üzeri haftalık sosyal ağ kullananlara, en düşük puan ortalaması 1 saat ve daha az haftalık sosyal ağ kullananlara aittir.

Tablo 11. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Haftalık Sosyal Ağ Kullanım Süresine Göre ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark	η^2
Gruplararası	7253.034	4	1813.258	4.036	.003	14 ve üzeri saat > 0-1 Saat.	0.04
Gruplarıçi	153192.712	341	449.245				
Toplam	160445.746	345					

Tablo 11’de yer alan analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının haftalık sosyal ağ kullanım süresi bakımından anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılık olduğunu anlamak için yapılan Tukey testi sonuçlarına göre haftalık 14 saat ve üzeri sosyal medya kullananların ortalama puanları 1 saat ve daha az sosyal medya kullanan bireylerden anlamlı olarak yüksektir. Etki büyüklüğü için hesaplanan değer .04 dür. Bu değer .06 dan küçük olduğu için etki büyüklüğünün düşük seviyede olduğu söylenebilir (Green ve Salkind, 2008). Bu bulguya göre düşük etki düzeyinde bulunan anlamlı farklılığın aslında sosyal medyadan ziyade internet kullanım süresinin ortalamayı artırdığını düşündürmektedir ve sosyal medya kullanımı internet kullanım süresini artıran bir unsur olduğu tahmin edilmektedir.

Öğretmen adaylarının interneti etkili kullanabilme ile ilgili yeterli eğitim alıp almadıkları algılarına göre eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algılarının anlamlı olarak farklılaşp farklılaşmadığı ilişkisiz örneklem t testi ile incelenmiştir. Araştırma ile ilgili bulgular Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının İnterneti Etkili Kullanabilme İle İlgili Yeterli Eğitim Alıp Almadıklarına Göre t-Testi Sonuçları

İnterneti Etkili Kullanabilme İle İlgili Yeterli Eğitim Aldığınızı Düşünüyor Musunuz?	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p	η^2
Evet	177	105.38	19.19	351	7.92	0.00	0.15
Hayır	176	88.23	21.40				

Tablo 12’de görüldüğü gibi, eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıların interneti etkili kullanabilme ile ilgili yeterli eğitim alıp almadıkları düşüncelerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. İnterneti etkili kullanabilme ile ilgili yeterli eğitim aldığını düşünenlerin ortalama puanları, interneti etkili kullanabilme ile ilgili yeterli eğitim aldığını düşünmeyenlere göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Etki büyüklüğü için hesaplanan değer .15 dır. Bu değer .14 den büyük olduğu için etki büyüklüğünün yüksek seviyede olduğu söylenebilir (Green ve Salkind, 2008). Bu bulgu eğitim alanların öz-yeterlik algılarının arttığı yönündeki alan yazın bulguları ile uyumluluk göstermekte ve eğitimin öz-yeterlik algıları üzerindeki etkisini göz önüne sermektedir.

Hangi bölümlerin interneti etkili kullanabilme ile ilgili yeterli eğitim alıp almadıklarını belirlemek için iki değişken için kay-kare testi uygulanmıştır. Bu analiz sonuçları aşağıdaki Tablo 13’de gösterilmiştir.

Tablo 13. Bölümlere Göre İnterneti Etkili Kullanabilme İle İlgili Yeterli Eğitim Alıp Almama Düşünceleri

	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
İMÖ	12	40	18	60	30	100
SBÖ	26	72.2	10	27.8	36	100
BÖTE	31	67.4	15	32.6	46	100
PDR	35	59.3	24	40.7	59	100
FBÖ	28	46.7	32	53.3	60	100
TRÖ	11	33.3	22	66.7	33	100
SNÖ	22	48.9	23	51.1	45	100
ZEÖ	12	28.6	30	71.4	42	100

$\chi^2=26.87$ $sd=7$ $p=.000$

Yukarıdaki tabloya göre, interneti etkili kullanabilme ile ilgili yeterli eğitim almadığını düşünen öğretmen adaylarının yeterli eğitim aldıklarını düşünen öğretmen adaylarına oranının Türkçe Öğretmenliğı ve Zihinsel Engelliler Öğretmenliğı bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarında en fazla olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının FATİH projesi teknolojilerini kullanma konusunda yeterli

olup olmadıkları düşüncelerine göre eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algılarının anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi kullanılarak incelenmiştir (Bkz. Tablo 15). Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının FATİH projesi teknolojilerini kullanma konusunda yeterli olup olmadıkları düşüncelerine göre dağılımı ile ilgili betimsel istatistikler Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Betimsel İstatistikleri

FATİH Projesi Teknolojilerini Kullanmada Yeterli Olduğunuza İnanıyor Musunuz?	N	$\bar{X}$	S
Kesinlikle Yetersizim	39	83.35	25.47
Yetersizim	93	91.79	19.69
Yeterli Olduğumdan Emin Değilim	127	93.06	19.40
Yeterliyim	75	107.73	16.27
Kesinlikle Yeterliyim	33	119.63	18.54

Tablo 14’de yer alan analiz sonuçlarına göre, ilk olarak dikkat çeken bulgu öğretmen adaylarının %35’inin kendisini mezun olacağı zaman kullanması gereken FATİH projesi teknolojilerini kullanmaya hazır olmadığını belirtmesi, %34’ünün ise bu konuda kendinden emin olmamasıdır. Bu iki grup toplam öğretmen adayı sayısının %69’unu oluşturmaktadır. Başka bir ifade ile öğretmenlerin büyük çoğunluğu FATİH projesi ile birlikte sağlanacak teknolojileri kullanma konusunda yeterli olduklarından emin değillerdir. Bu bulgu öğretmen yetiştirme programlarında, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik derslerin gözden geçirilmesini ve öz-yeterlik algılarını geliştirecek değişikliklerin yapılmasının gerektiğini göstermektedir.

Tablo 15. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının FATİH Projesi Teknolojilerini Kullanmada Yeterli Olup Olmadıkları Düşüncelerine Göre ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p Anlamlı Fark	η^2
Gruplararası	37290.557	4	9322.644	24.388	.000	0.21
Gruplarıçi	138381.892	362	382.270			
Toplam	175672.469	366				

*5: Kesinlikle yeterliyim, 4: Yeterliyim, 3: Yeterli olduğumdan emin değilim, 2: Yetersizim, 1: Kesinlikle yetersizim

Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının FATİH projesi teknolojilerini kullanmada yeterli olup olmadıkları düşünceleri bakımından anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Öğretmen adaylarının FATİH projesi teknolojilerini kullanmada yeterli olup olmadıkları ile ilgili düşüncelerinin kendi içindeki farklılığın hangileri arasında olduğunu bulmak için yapılan Tukey

testinin sonuçlarına göre, FATİH projesi teknolojilerini kullanmada kesinlikle yeterli olduğuna inanan ($\bar{X}=119.63$) öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanları, bu teknolojileri kullanmada kesinlikle yetersiz olduğuna inanan ($\bar{X}=83.35$), yetersiz olduğuna inanan ($\bar{X}=91.79$), yeterli olduğundan emin olmayan ($\bar{X}=93.06$) ve yeterli olduğuna inanan ($\bar{X}=107.73$), öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanlarına göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Ayrıca FATİH projesi teknolojilerini kullanmada yeterli olduğuna inanan ($\bar{X}=107.73$) öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanları, bu teknolojileri kullanmada kesinlikle yetersiz olduğuna inanan ($\bar{X}=83.35$), yetersiz olduğuna inanan ($\bar{X}=91.79$) ve yeterli olduğundan emin olmayan ($\bar{X}=93.06$) öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanlarına göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Etki büyüklüğü için hesaplanan değer .21 dir. Bu değer .14 den büyük olduğu için etki büyüklüğünün yüksek seviyede olduğu söylenebilir (Green ve Salkind, 2008). Bulgular öğretmenlerin kendileriyle ilgili görüşlerinin ölçek puanlarından elde edilen sonuçlarla uyumlu olduğunu göstermektedir. Bir başka deyişle öğretmen adaylarının görüşleri ölçekten elde edilen bulguları doğrulamaktadır.

Öğretmen adaylarının öğretmen olduklarında internette kaynak ve materyaller bulma açısından yeterli olduklarına yönelik düşüncelerine göre eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algılarının arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Bu araştırmaya yönelik Kruskal Wallis H-Testi kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının öğretmen olduklarında internette dersinize yönelik kaynak ve materyaller bulma açısından yeterli olduklarına yönelik düşüncelerine göre dağılımı ile Kruskal Wallis H-Testi sonuçları Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16. Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği Puanlarının Öğretmen Olduklarında İnternette Dersinize Yönelik Kaynak ve Materyaller Bulma Açısından Yeterli Olduklarına Yönelik Düşüncelerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Öğretmen Olduklarında İnternette Dersinize Yönelik Kaynak ve Materyaller Bulma Açısından Yeterli Olduklarına Yönelik Düşünceleri	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark	η^2
Kesinlikle Yetersizim	6	18.67	4	112.90	.000		0.30
Yetersizim	24	114.21				5 > tüm diğer gruplar.	
Yeterli olduğundan Emin Değilim	82	125.00				4>3, 4>2, 4>1.	
Yeterliyim	187	188.28				3>2, 3>1.	
Kesinlikle Yeterliyim	70	285.04				2>1.	

*5: Kesinlikle yeterliyim, 4: Yeterliyim, 3: Yeterli olduğundan emin değilim, 2: Yetersizim, 1: Kesin-

likle yetersizim

Tablo 16’da yer alan analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları ölçek puanlarının öğretmen olduklarında internetten dersinize yönelik kaynak ve materyaller bulma açısından yeterli olduklarına yönelik düşünceleri bakımından anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmüştür. Hangi gruplar arasında anlamlı farklılık olduğunu görebilmek için gruplara ayrı ayrı Mann Whitney U-Testi uygulanmıştır. Bu analiz sonuçlarına göre ortalama puanlar kesinlikle yeterli olduğunu düşünenler tüm diğer gruplardan; yeterli olduğunun düşünenler yeterli olduğundan emin olmayanlar, yetersiz olanlar ve kesinlikle yetersiz olanlardan; yeterli olduğundan emin olmayanlar yetersiz ve kesinlikle yetersiz olduğunun düşünenlerden, yetersiz olanlarda kesinlikle yetersiz olduğunu düşünenlerden anlamlı olarak yüksektir. Etki büyüklüğü, yani için hesaplanan değer $\eta^2 = 0.30$ dur. Bu değer .14 den büyük olduğu için etki büyüklüğünün yüksek seviyede olduğu söylenebilir (Green ve Salkind, 2008). Bulgular öğretmen adaylarının eğitimde internet kullanımı öz-yeterlik algılarının geliştirmek için eğitimlerin verilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

4. Tartışma

Öğretmen adaylarının genel düzeylerine bakıldığında eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik inançlarının genel düzeyi orta-iyi arası olarak bulunmuştur. Bu nedenle öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının dikkate alınması gerektiği ve aday öğretmenlerin bu konuda geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Analiz sonuçları erkek öğretmen adaylarının kadınlara göre eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının anlamlı olarak daha yüksek olduğunu göstermektedir. Ancak bu sonucun pratik anlamlılığı düşüktür. Eroğlu, Ünlü ve Eroğlu (2011), Baş (2011), Tuncer ve Aytaç (2012) çalışmalarında Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları ve cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulamamışken; Yenilmez, Turğut, Anapa ve Ersoy (2011) erkek öğretmen adaylarının lehine anlamlı farklılık tespit etmiştir. Alan yazında bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili becerilerde erkeklerin daha başarılı olduğu ifade edilmekte iken, araştırma sonuçları eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları için böyle genel bir kanının olmadığını göstermektedir. Ayrıca öz-yeterlik algılarının doğrudan deneyimlerle arttığı düşünüldüğünde, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma ile ilgili cinsiyetler arasındaki fark gittikçe kapanıyor olabilir. Bu nedenle gelecekte yapılacak çalışmalarda cinsiyet değişkeni tekrar incelenebilir.

Analiz sonuçları öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanları incelendiğinde BÖTE bölümünde okuyan katılımcılar ile TRÖ, ZEÖ’ de okuyanlar arasında BÖTE bölümü lehine orta etki büyüklüğünde anlamlı farklılık olduğunu göstermektedir. BÖTE bölümü öğretmen adaylarının lehine anlamlı farklı-

lık gösterdiğini tespit etmişlerdir. Tuncer ve Tanaş (2011) çalışmalarında benzer şekilde bilgisayar öz-yeterlik algıları ve öğrenim görülen bölüm arasında BÖTE bölümünde okuyan öğretmen adaylarının lehine anlamlı farklılık tespit etmişlerdir. Araştırma bulguları bu çalışmalarla benzerlik gösterse de, BÖTE bölümü öğretmen adaylarının yalnızca iki bölümden anlamlı farklılık göstermesi ve etki büyüklüğünün orta düzeyde olması BÖTE bölümü öğrencilerinin öz-yeterlik algılarını geliştirecek yeterli deneyim kazanıp kazanmadıkları sorusunu akla getirmektedir. Bu durum aslında diğer branşlara rehberlik yapacak kişileri yetiştirecek olan BÖTE programının incelenmesi gerektiğini göstermektedir. Diğer yandan öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik inançları ile interneti etkili kullanabilme ile ilgili yeterli eğitim alıp almadıklarına yönelik düşünceleri incelendiğinde; TRÖ ve ZEÖ programlarında yeterli eğitim almadığını düşünen öğretmen adayları sayısının aldığını düşünenlerden fazla olduğu görülmektedir. Bu bulgu TRÖ ve ZEÖ bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarının aldıkları bilgisayar derslerinde eğitim amaçlı internet kullanımı becerilerini yeteri kadar deneyimlemediklerine işaret ediyebilir.

Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılan öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanları ve bilgisayar kullanım yılları arasında 5 yıldan fazla bilgisayar kullanan öğrenciler ve 5 yıldan az bilgisayar kullanan öğrenciler arasında orta etki düzeyinde anlamlı farklılık saptanmıştır. Demiralay ve Karadeniz (2010) çalışmaları da bu çalışma bulguları ile benzerlik göstermektedir. Demiralay ve Karadeniz (2010) 4 yıl ve üzeri bilgisayar kullanan bireylerle 3 yıl ve daha az bilgisayar kullanan bireyler arasında 4 yıl ve üzeri bilgisayar kullanan bireylerin lehine bilgisayar öz-yeterlik algıları puanları açısından anlamlı farklılık tespit etmişlerdir. Öğretmen adaylarının 4-5 yıllık bir bilgisayar kullanma deneyimi kazanmaları, onların eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarına önemli düzeyde katkı sağlayabilir.

Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanları ve 22 saat ve üzeri haftalık bilgisayar kullanan öğretmen adaylarının 7 saat ve altı haftalık bilgisayar kullanan öğrencilere göre 22 saat ve üzeri kullananların lehine anlamlı farklılık göstermektedir. Bu bulgu Aşkar ve Umay (2001), Demiralay ve Karadeniz (2010), Özçelik ve Kurt (2007), Çetin (2008) çalışmalarındaki bulgularla benzerlik göstermekte Koçak Usluel ve Seferoğlu (2004) çalışmasıyla çelişmektedir. Etki büyüklüğünün orta düzeyde olması haftalık bilgisayar kullanım süresinin eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının pratik anlamlılığının orta seviyede olduğu göstermektedir. Beklendiği gibi öğretmen adaylarının haftalık bilgisayar kullanma süreleri eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarını etkilemektedir.

Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanları ve haftalık internet kullanım süresi arasında 28 saatten fazla haftalık internet kullanımı süresine sahip bireylerle 3 saat ve daha az haftalık internet kullanım süresine sahip bireyler arasında orta düzey etki büyüklüğüne sahip 28 saatten fazla kullananların lehine anlamlı farklılık görülmüştür. Demiralay ve Karadeniz (2010) ve Durn-

dell ve Haag (2002) çalışmalarında bilgisayar öz-yeterlik algıları ile internet kullanım süreleri arasında anlamlı farklılık tespit etmişler ve internet kullanım süresi arttıkça bilgisayar öz-yeterlik algılarının arttığını belirtmişlerdir. Ayrıca Yenilmez, Turğut, Anapa ve Ersoy (2011) çalışmalarında haftalık internet kullanım süresi fazla olanların haftalık internet kullanım süresi az olanlara kıyasla Eğitim Amaçlı İnternet Kullanımı Öz-Yeterlik İnançlarının daha yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Bu bulgular araştırmanın bulguları ile benzerlik göstermekle birlikte pratik anlamlılığı orta derecededir. Öğretmen adaylarına internet bağlantısı sağlanması onların eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının artmasına katkı sağlayabilir.

Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanları ve sosyal ağ kullanma arasında düşük etki düzeyinde kullananların lehine anlamlı bir farklılık vardır. Horzum (2010), Öztürk ve Akgün (2012) çalışmalarında öğretmenlerin ve öğrencilerin sosyal ağları genel olarak iletişim, eğlence ve resim-video paylaşımı amaçlı kullandıkları ifade etmektedirler. Pratik anlamlılığın düşük olmasının nedeni Horzum (2010) ve Öztürk ve Akgün (2012) çalışmalarında olduğu gibi, öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitim amacı dışında başka amaçlarla kullanıyor olmaları olabilir.

Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanları ve öğretmen adaylarının interneti etkili kullanabilmeye ilgili yeterli eğitim alıp almadıkları ile ilgili düşünceleri arasında yeterli eğitim aldığını düşünen bireylerin lehine orta düzeyde etki büyüklüğüne sahip anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu bulgu bilgisayar öz-yeterlik algılarına yönelik Compeau ve Higgins (1995b), Salanova, Grau, Cifre ve Llorens'in (2000) çalışmaları ile benzerlik göstermektedir. Bu bulgunun orta düzeyde etki büyüklüğüne sahip olması ve yeterli eğitim aldıklarını düşünenlerin lehine anlamlı farklılık göstermesi öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanım öz-yeterlik algılarının yeterli bir eğitim aldıklarında artabileceğini göstermektedir.

Analiz sonuçları neticesinde çalışmaya katılan öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puanları ve öğretmen adaylarının FATİH projesi teknolojilerini kullanma konusunda yeterli olup olmadıkları düşünceleri arasında yeterli olanların lehine yüksek etki düzeyinde anlamlı farklılık görülmektedir. Analiz sonuçlarına göre de yaklaşık %69 oranında öğretmen adaylarının FATİH projesi teknolojilerini kullanmada kendilerini yeterli görmedikleri görülmektedir. Bu sonuç projenin geleceği ve öğretmen yetiştirme programlarının proje ile uyumluluğu açısından önemli bir soruna işaret etmektedir. Eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının FATİH projesi teknolojilerini kullanma ile ilgili öğretmen adaylarının kendilerini yeterli görüp görmeme düşüncelerini önemli oranda etkiliyor olabilir. Çelik'de (2012) etkileşimli tahtalarla ilgili araştırmasının sonucunda benzer bir yoruma bulunmaktadır.

Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları puan-

ları ve öğretmen olduklarında internette derslerine yönelik kaynak ve materyaller bulma açısından yeterli olduklarına yönelik düşünceleri arasında kesinlikle yeterli olduğunu, yeterli olduğunu, yeterli olduğundan emin olmayan, yetersiz olduğunu düşünen ve kesinlikle yetersiz olduğunu düşünenler olarak beş düzey bulunmaktadır. Bu beş düzey arasında, her üst kademe her alt kademe arasında, üst kademelerin lehine anlamlı farklılık görülmüştür. Yani kendilerini bir alt seviyeden daha yeterli görenler lehine, öz-yeterlik algısı puanları anlamlı farklılık göstermektedir. Bu bulgu öğretmen adaylarının eğitimde internet kullanımı öz-yeterlik algılarının geliştirmek için onların kendilerini yeterli görecekları deneyimleri yaşamalarının sağlanması gerektiğini gösterdiği düşünülmektedir.

Öz-yeterlik algıları gibi sosyo-psikolojik değişkenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliklerini geliştirmede dikkate alınması gerekliliği bu araştırma bulgularında görülmektedir. Bu nedenle bilgi ve iletişim teknolojileri yeterlikleri kazandırılırken öz-yeterlik algılarının dikkate alınması faydalı olabilir.

5. Sonuç

Öğretmen adaylarının eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algıları genel olarak orta düzeye yakın görülmektedir. Ancak öz-yeterlik algıları adayların özelliklerine göre incelendiğinde eğitsel internet kullanımına yönelik eğitim almamalarının, kendilerini FATİH projesi teknolojilerini kullanmaya yönelik yeterli hissetmeyenlerin ve internette eğitim amaçlı olarak yeterli düzeyde faydalanacağına inanmayan adayların sayısı hem dikkate değer derecede önemli bir yüzde oluşturmaktadır hem de bu adayların öz-yeterlik algılarının anlamlı derecede düşük olduğu görülmüştür. Bu sayılan anlamlılıklar etki büyüklükleri incelendiğinde yüksek düzeyde pratik anlamlılığa da sahip olması nedeniyle öğretmen yetiştirme programlarında öğrencilerin öz-yeterlik algılarını geliştirmeye yönelik değişikliklerin yapılması gereklidir. FATİH teknolojileriyle birlikte okullara/sınıflara gelecek olan teknolojik olanakların asıl etkisi bu araçların kullanılmasını sağlayacak öğretim materyallerinde gizlidir. Bu nedenle aday öğretmenlerin eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarını geliştirmenin eğitimde teknoloji kullanımına ve FATİH projesinin amacına ulaşmasında katkı sağlayacağı söylenebilir. Ancak eğitim amaçlı internet kullanımına yönelik eğitim almadığını, kendisini FATİH teknolojilerini kullanma konusunda yeterli hissetmediğini ve eğitim amaçlı olarak internette yeterli düzeyde yararlanamayacağını belirten önemli sayıda öğretmen adayı bulunmaktadır. Bu adayların eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterlik algılarının anlamlı olarak düşük olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farkların etki büyüklüğü değerlerinin yüksek olması sonuçların pratik anlamlılık açısından da önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle öğretmen yetiştirme programlarındaki öğrencilerin öz-yeterlik algılarını geliştirmeye yönelik iyileştirmelerin yapılması gereklidir. Bu iyileştirme çalışmaları sonucunda öz-yeterlik algılarının geliştirilmesi hem eğitimde etkili bir biçimde teknoloji kullanımına hem de FATİH projesinin amacına ulaşmasına katkı sağlayabilir. İleride yapılacak araş-

tırmalarda, MEB’de görevli öğretmenlerin durumu incelenebilir. Aday öğretmenlere mevcut öğretmenlerin eğitimde internet kullanımı öz-yeterlik algılarını geliştirmeye yönelik araştırma projeleri gerçekleştirilmelidir.

6. Kaynakça

- Akgün, Ö. E. (2008). Bilgisayar Öz-Yeterlik Algısı. D. Deryakulu (Ed.), *Bilişim Teknolojileri Eğitiminde Sosyo-Psikolojik Değişkenler* (1-32). Ankara: Maya Akademi.
- Akkoyunlu, B., Yılmaz Soylu, M. ve Çağlar, M. (2010). Üniversite öğrencileri için “Sayısal Yetkinlik Ölçeği” geliştirme çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39, 10-19.
- Aşkar, P. ve Umay, A. (2001). İlköğretim matematik öğretmenliği öğretmen adaylarının bilgisayarla ilgili öz-yeterlik inançları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21,1-8.
- Bandura, A. (1977). Self-Efficacy: Toward A Unifying Theory of Behavioral Change. *Psychological Review*, 84(2), 191.
- Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy: The Exercise Of Control*. New York: Freeman.
- Baş, G. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inançlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 1(2), 35-51.
- Brinkerhoff, J. D. (2006). Effects of a long-duration, professional development academy on technology skills, computer self-efficacy, and technology integration beliefs and practices. *Journal of Research on Technology in Education*, 39(1), 22-43.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (11. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Compeau, D. R. ve Higgins, C. A. (1995a). Computer self-efficacy: development of a measure and initial test. *MIS quarterly*, 19(2), 189–211.
- Compeau, D. R. ve Higgins, C. A. (1995b). Application of social cognitive theory to training for computer skills. *Information Systems Research*, 6(2), 118–143.
- Çelik, S. (2012). Competency levels of teachers in using interactive whiteboards. *Contemporary Educational Technology*, 3(2), 115-129.
- Çetin, B. (2008). Marmara üniversitesi sınıf öğretmeni adaylarının bilgisayarla ilgili özyeterlik algılarının incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 101-114.
- Çoklar, A. N. ve Odabaşı, H. F. (2009). Educational technology standards scale (etts): a study of reliability and validity for turkish preservice teachers. *Journal of Computing in Teacher Education*, 25(4), 135–142.
- Demiralay, R. ve Karadeniz, Ş. (2010). Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının, ilköğretim öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algılarına etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (KUYEB)*, 10(2), 819–851.
- Durdell, A. ve Haag, Z. (2002). Computer self-efficacy, computer anxiety, attitudes towards the internet and reported experience with the internet, by gender, in an east european sample. *Computers in Human Behavior*, 18(5), 521–535.
- Eroğlu, A., Ünlü, H., Eroğlu, İ. ve Yılmaz, B. (2011). Beden eğitimi öğretmeni ve beden eğitimi öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik yeterliklerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitim ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(1), 132–135.
- Global Information Industry Center, University of California, San Diego. (2009). *How Much Information? 2009 Report on American Consumers*. http://hmi.ucsd.edu/pdf/HMI_2009_Consumers.

- merReport_Dec9_2009.pdf adresinden 15.05.2013 tarihinde erişilmiştir.
- Green, S. B. & Salkind, N. J. (2008). *Using SPSS for Windows and Macintosh: Analyzing and Understanding Data*. Upper Saddle River: Pearson; Prentice Hall.
- Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 Araçlarından Haberdarlığı, Kullanım Sıklıkları ve Amaçlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 603-634.
- ISTE, (2008). *National Educational Standards For Teachers*. <http://www.iste.org/docs/pdfs/nets-t-standards.pdf?sfvrsn=2> adresinden 15.06.2013 tarihinde erişilmiştir.
- Kayaduman, H., Sırakaya, M. ve Seferoğlu, S. S. (2011). Eğitimde FATİH projesinin öğretmenlerin yeterlik durumları açısından incelenmesi. *XIII. Akademik Bilişim Konferansı (AB11)*, 2-4 Şubat 2011, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Kirschner, P. ve Woperies, I. G. J. H. (2003). Mind tools for teacher communities: a european perspective. *Technology, Pedagogy, and Education*, 12(1), 127-149.
- Koçak Usluel, Y. ve Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretim elemanlarının bilgi teknolojilerini kullanmada karşılaşılan engeller, çözüm önerileri ve öz-yeterlik algıları. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 6(3), 143-157.
- Kurbanoglu, S. ve Akkoyunlu, B. (2002). Öğretmen adaylarına uygulanan bilgi okuryazarlığı programının etkililiği ve bilgi okuryazarlığı becerileri ile bilgisayar öz-yeterlik algısı arasındaki ilişki. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 98-105.
- MEB, (2013). *Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yeterlikleri*. <http://otmg.meb.gov.tr/YetGenel.html> adresinden 15.06.2013 tarihinde erişilmiştir.
- Özçelik, H. ve Kurt, A. A. (2007). İlköğretim öğretmenlerinin bilgisayar özyeterlikleri: balıkesir ili örneği. *İlköğretim Online*, 6(3), 441-451.
- Öztürk, M. ve Akgün, Ö. E. (2012). Üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçları ve bu sitelerin eğitimde kullanılması ile ilgili görüşleri. *Sakarya University Journal of Education*, 2(3), 49-67.
- Pajares, F. (2006). Self-Efficacy During Childhood and Adolescence. F. Pajares ve T. Urdan (Ed.), *Self-Efficacy Beliefs of Adolescents (339-367)*. Greenwich, CT: Information Age Publishing.
- Prensky, M. (2001a). Digital Natives, Digital Immigrants. *On the horizon*, 9(5), 1-6. www.marcprensky.com/writing/prensky-digital-natives-digital-immigrants-part1.pdf adresinden 08.03.2013 tarihinde erişilmiştir.
- Prensky, M. (2001b). Digital Natives, Digital Immigrants Part 2: Do They Really Think Differently? *On the horizon*, 9(6), 1-6. <http://www.marcprensky.com/writing/prensky%20-%20digital%20natives,%20digital%20immigrants%20-%20part2.pdf> adresinden 08.03.2013 tarihinde erişilmiştir.
- Salanova, M., Grau, R. M., Cifre, E. & Llorens, S. (2000). Computer Training, Frequency of Usage and Burnout: The Moderating Role of Computer Self-Efficacy. *Computers in Human Behavior*, 16(6), 575-590.
- Schunk, D. H. (1987). Peer models and children's behavioral change. *Review of Educational Research*, 57, 149-174.
- Şahin, İ. (2009). Eğitsel internet kullanım özyeterliliği inançları ölçeğinin geçerliliği ve güvenilirliği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 461-471.
- Torkzadeh, R., Pflughoeft, K. ve Hall, L. (1999). Computer self-efficacy, training effectiveness and user attitudes: an empirical study. *Behaviour & Information Technology*, 18(4), 299-309.
- Tuncer, M. ve Tanaş R. (2011). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilgisayar öz-yeterlik algılarının değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6, 222-232.

- Yenilmez, K., Turğut, M., Anapa, P. ve Ersoy, M. (2011). *İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanımına Yönelik Öz-Yeterlik İnançları*. 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium,, Elazığ-Turkey: Fırat University.
- Zimmerman, B. J. (1995). Self-efficacy and Educational Development. A. Bandura (Ed.), *Self-Efficacy in Changing Societies* (s. 202–231). New York: Cambridge University Press.

EXTENDED ABSTRACT

Today, teachers and educational leaders have important responsibilities to provide keeping up with the information age (ISTE, 2008). Considering the local and international teacher qualifications, effective use of information and communication technologies and internet that is vital for these technologies is necessary (MEB, 2013; ISTE, 2008). FATİH project, started by Ministry of National Education, which aims improving information and communication technologies in educational settings may be achieved with the adequate use of these technologies by teachers (Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu, 2011). Therefore having high self-efficacy towards internet use for educational purposes is very important. Because according to Bandura (1997) people who have low self-efficacy perceptions towards something or some situation will spend less effort in achieving a goal, will not trust his/her skills enough or will give up easily in the face of a failure. On the other hand people who have high self-efficacy perceptions towards something or some situation will spend effort in a persistent manner in achieving a goal and will trust his/her skills to accomplish a goal or task (Bandura, 1997). Therefore having high level of self-efficacy toward using Internet for educational purposes is very important for tomorrow's teachers.

This study aims to investigate self-efficacy perceptions towards educational internet use of the prospective teachers being educated in Faculty of Education at Sakarya University. This study is conducted in cross-sectional survey model with 370 senior students from Elementary Mathematics Education, Social Studies Education, Computer and Instructional Technologies Education, Psychological Counselling and Guidance, Elementary Science Education, Turkish Language Education, Classroom Teaching, Mentally Handicapped Education departments. Data was collected through "Educational Internet Use Self-Efficacy Beliefs Scale" developed by Şahin (2009). Data was analyzed by using ANOVA, t-test via SPSS.

The findings of the survey present significant differences between the self-efficacy perceptions of the prospective teachers on internet use for educational purposes and gender, the department being attended, the experience in using a computer, weekly computer usage, weekly internet usage, weekly social media usage, their opinions on their own capability of using internet for educational purposes, their opinions on their adequacy in using the technology in FATİH Project and their opinions on their adequacy in using the internet to find educational materials in their professional life. The effect sizes (eta square) of these significant differences were also calculated.

In general, according to the findings the general levels of the prospective teachers' self-efficacy perceptions are placed between medium and good. Moreover, prospective teachers who have low self-efficacy perceptions on adequacy in using the technology in FATİH Project and capability of using internet for educational purposes constitute a remarkable percentage with 69%. Considering the results with effect sizes showing that practical meaning is high, changes should be made for improving the educational internet use self-efficacy perceptions in teacher education curricula. In addition, the actual effect of the technological resource which comes to classes/schools along with FATİH project hides in the teaching-learning materials which will provide us using these technologies effectively. For this reason, developing the educational internet use self-efficacy beliefs of prospective teachers may contribute effective internet use for educational purposes and contribute FATİH project to achieve its goal.

For future researches, the situation of educational internet use self-efficacy perceptions of in service teachers may be investigated. Also, research projects which aim to improve educational internet use self-efficacy perceptions may be carried out intended for both prospective teachers and teachers.